

Daša Furlan
Osnovna šola Franceta
Bevka Tolmin

Izvajanje programa READ na OŠ Franceta Bevka Tolmin

Povzetek: Namen prispevka je prikazati pozitivne učinke programa READ (Reading Education Assistance Dogs) v kombinaciji s kontinuiranim izvajanjem vaj za večjo bralno učinkovitost, ki jih dela učenec pod vodstvom specialnega pedagoga in pedagoginje. Ob terapevtskem paru otrok s težavami pri branju izboljša svoje bralne in komunikacijske veščine ter hkrati pridobi veselje do branja. Ugotavljamo, da otroci, ki berejo ob psu, občutijo varnost in zaupanje, zato dosežejo večjo sproščenost. **Glavne besede:** program READ, Slovensko društvo za terapijo s pomočjo živali, Društvo Tačke pomagačke, terapevtski par, otroci s težavami pri branju in pisanju, bralna učinkovitost, samopodoba. **Execution of the READ Program at the France Bevk Primary School, Tolmin. Abstract:** The purpose of this paper is to demonstrate the positive effects of the program READ (Reading Education Assistance Dogs) in combination with the continuous performance of exercises designed to improve reading efficiency, which pupils perform under the guidance of a special education teacher and a pedagogue. With the help of the therapeutic pair, the child with reading difficulties improves his/ her reading and communication skills, while at the same time acquiring a joy for reading. We find that children who read near a dog feel safety and trust, and can thus achieve greater relaxation. **Keywords:** READ program, the Slovenian society for animal assisted therapy, Tačke pomagačke Society, therapeutic pair, children with reading and writing difficulties, reading efficiency, self-esteem.

Oktobra 2013 smo na Osnovni šoli Franceta Bevka v Tolminu dobili priložnost za izvajanje licenčnega programa READ (Reading Assistance Dogs), ki ga prek slovenskega društva za terapijo s pomočjo živali izvajajo v društvu Tačke pomagačke.

Program so poimenovali Beremo s tačkami. Izvajajo ga terapevtski pari (psi s svojimi vodniki), ki so za to delo še dodatno usposobljeni. Pes v programu READ je izšolan terapevtski pes kot poslušalec otrok, ki berejo.

V šoli poteka v sodelovanju s strokovnim delavcem, ki spremlja in dokumentira napredek. Zastavimo cilje, ki jih želimo doseči z učencem. Npr. učencu želimo izboljšati bralno tehniko, vidno in/ali slušno pozornost, tempo branja, razumevanje prebranega (AAT – terapija s pomočjo psa).

Težave v branju niso samo intelektualne narave, pogojujejo jih tudi emocionalni, kulturni in socialni dejavniki. Smo celostna bitja in stvari, ki jih moramo narediti ali se jih naučiti, niso same

po sebi izolirane spretnosti, ampak del celotnega konteksta v nas samih.

Temelj za odpravljanje težav v branju so vaje za izboljšanje bralnih spretnosti, ki jih kontinuirano z učencem izvaja specialni pedagog, defektolog ali logoped.

Prisotnost psa ugotovljeno pomaga otroku pri izboljšanju komunikacijskih in bralnih spretnosti s pomočjo posebne metode: otrok bere psu.

Pozitivni učinki metode

- Okrepi proces učenja.
- Spodbuja k boljšemu govoru.
- Spodbuja pozitivno socialno vedenje v skupini.
- Spodbuja občutek sprejetosti in varnosti.
- Spodbuja pozitivno samopodobo.
- Izboljša pozornost.
- Zmanjša občutek strahu zaradi neuspeha.
- Zvišuje lastna pričakovanja in pričakovanja drugih.

READ je svojstven program, ki pomaga otrokom izboljšati bralne in komunikacijske spretnosti in sposobnosti.

V našem primeru sva se z Alenko Gorjan, lastnico in vodnico psa, odločili za individualno obravnavo učenca drugega razreda osnovne šole. Učenec je v šoli vključen individualno in skupinsko obliko pomoči zaradi počasnejšega tempa dela, manj razvitih organizacijskih spretnosti, okorne fine motorike ter zaradi težav v vidnem razlikovanju oziroma zaznavanju. K individualni pomoči prihaja enkrat tedensko, ko ob vodenju specialne pedagoginje izvaja vaje za izboljšanje bralne učinkovitosti, med katere spadajo tudi vaje za razvijanje percepcije ter vaje za razvijanje vidnega razlikovanja. Srečanja bodo potekala do konca šolskega leta enkrat na štirinajst dni. Skupaj načrtujeva in vrednotiva vsebino srečanj. V proces je vključena tudi učiteljica, ki v razredu načrtno opazuje spremembe pri učencu.

Kako terapevtski par in izvajanje ustreznih vaj vplivajo na otrokov napredek in kako učiteljica vidi napredek otroka v razredu

Ko je bil Fjodor zadovoljen z razlago »manj znanih besed« je za nagrado pokazal nekaj svojih trikov.

Fjodor je pozorno poslušal branje zgodbe od začetka do konca.

Na kaj moramo biti pozorni pri izbiranju bralnega gradiva

Bralno gradivo mora biti prilagojeno trenutnim bralnim zmožnostim učenca. Po navadi skupaj z učencem izberemo lažje gradivo z več ilustracijami in manj besedila. Če ima učenec težave pri branju malih tiskanih črk, izberemo za začetek gradivo z velikimi tiskanimi črkami. Poleg cilja, da želimo doseči izboljšanje tehnike branja, moramo biti pozorni tudi na razumevanje prebranega in širjenje besednega zaklada. Vaje branja naj vključujejo tudi vaje pisanja, orientacije in smeri.

V našem primeru je učenec od lanskega oktobra do danes ob kontinuiranih vajah in po šestih srečanjih s terapevtskim parom izboljšal tale področja in spretnosti: tehniko branja, razumevanje prebranega, tempo dela, fino motoriko, v razredu bere glasno, pri pouku sodeluje pogosteje, rad hodi v knjižnico in si izposoja knjige, njegova samopodoba je pozitivna. Napredek so opazili učenec, njegovi starši in učiteljica.

Kaj je povedal učenec

Fjodor je lep psiček. Ima gosto belo in črno dlako. Fjodor pozna veliko trikov. Zna narediti »svizca«, zna se postaviti na dve nogi, zna pobožati in pomahati s tačko. Zna dobro poslušati, ko berem zgodbico. Včasih me med branjem obližne in pokaže, da je zadovoljen.

Ob tej priložnosti bi se želela za sodelovanje zahvaliti društvu Tačke pomagačke, Alenki Gorjan in njemu psu Fjodorju, kolegici Tjaši Kanalec, profesorici defektologije, ki nas je prijazno vključila v program, ki ga sicer z drugim namenom in cilji izvajajo na podružnični šoli za izobraževanje in usposabljanje otrok s posebnimi potrebami (PŠIOUP) v Tolminu. Glede na spodbudne rezultate izvajanja programa READ si na šoli želimo, da bi program lahko izvajali stalno. ■

ALI ZVEČER HIŠE ZASPIJO?

Pogovarjali smo se o tem, ali zvečer tudi hiše zaspijo in se zagrnejo v odejo teme? Sploh ne! Izdelali smo plavajoče makete hiš in si ogledali, kaj se zgodi, ko se v njih prižgejo luči. Skupaj smo razsvetlili širši prostor bayerja.

Delavnica je bila izvedena 11. 3. 2011 v Kletni dvorani Goriške knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici pod vodstvom arhitektk Mojce Magajne in Maje Šinigoj.

RADOVLJICA – STARO MESTO

Poskusili smo ugotoviti, kako so nastali Radovljica, njeno obzidje, mestni jarek ... Skupaj smo se pozabavali z izdelavo makete mesta in si staro Radovljico ogledali še v živo – pa tudi na slikah iz različnih zgodovinskih obdobj. Delavnica je bila izvedena 4. 8. 2011 v Šivčevi hiši v Radovljici pod vodstvom arhitektov Barbare Viki Šubic in Igorja Šubica.

